

Nova farna šola v Bethlehemem, Pa. — Potresi in poplave.

VELIKA SLAVNOST V SLOVENSKE NASELBINI SOUTH BETHLEHEM, PA. — NASELBINA DOBILA NOVO SLOVENSKE FARNO ŠOLO. — BLAGOSLOVLJENJE NOVE ŠOLE SE JE IZVRŠILO NAD VSE SIJAJNO.

Bethlehem, Pa. (Izv.) — Slovenska prekmurska naselbina v Bethlehemem, Pa., je slavila 5. julija svoj slavnostni dan, ko je blagoslovila novo krasno šolsko poslopje. Dolgo časa se je čutila potreba nove šole v tej župniji. Prekmurci so si postavili krasno, iz kamena zidano cerkev, ki bo ena izmed najlepših slovenskih cerkva v Ameriki.

Lepo je napredovala župnija pod prvim župnikom Rev. Anzelmom Murn, O.F.M., ki je bil ustanovnik fare in sezidal cerkev. Lepo je napredovala pod njegovim naslednikom, Rev. Jeronimom Knoblehar, O.F.M. Toda nova doba se je začela za župnijo, ko je prišel iz starega kraja sedanji župnik Rev. Klemen Veren, O.F.M., ki je sam rojen prekmurec in pozna dušo tega dela slovenskega naroda. Kmalu po svojem prihodu je dokupil nove lote za šolo in za začasno župnišče.

Sad njegovega dela je pa nova šola, ki je krasna mesta Bethlehem, nasproti cerkve, na nekoliko vzvišenem prostoru. V pritličju je moderna pešna olinja in shramba. Prvo in drugo nadstropje je šola, osem krasnih zračnih šolskih sob. V tretjem nadstropju je stanovanje za šolske sestre, osem spalnic, obednica, parlor in kapelica. Iz stanovanja sester se vidi krasno po cellem mestu, ker je peta ulica že precej visoko na strmini.

Slavnost blagoslovitve se je izvršila nad vse sijajno. Ob 9. uri so se zbrala slovenska in hrvatska društva v slavnostno parado. Na čelu je korakala godba, za njo do 400 šolskih otrok in hrvatska društva, za njimi slovenska godba in slovenska društva. Ob 10. uri se je začela cerkvena pobožnost. Slavnostno sv. mašo je imel Very Rev. Kaz. Zakrajšek, O.F.M., župnik iz Chicage, ob asistenci Rev. Venceslava Vukanič, O.F.M., hrvatskega župnika iz Chicage kot diakona, in Rev. Ireneja Petričak, O.F.M., hrv. župnika iz New Yorka, kot subdiakona, in Rev. Mihaela Golob, slovenskega župnika iz Bridgeport, Conn., kot ceremonijarja. V prezbitariji so bili še Rev. Ambroz Sirca, O.F.M., hrvatski župnik iz Steeltona, Rev. Jeronim Knoblehar, O.F.M., in domači g. župnik in več sošolskih neslovenskih g. duhovnikov. Pri sv. maši je bilo krasno pevsko društvo "Domovina" iz New Yorka. Po sv. maši je imel slavnostni slovenski govor Very Rev. Kazimir Zakrajšek, ki je pred vsem častil župnijo in g. župniku na krasnih uspehih, katere so že dosegli.

"Sestnajst let je tega," je rekel, "kar sem imel srečo biti tukaj med vami prvič, ko sem prišel Vas spovedat za velikonoč. Takrat niste imeli še svoje cerkve niti svoje župnije. Prišel sem potem tri leta vsako leto med vas, dokler vam nisem pred 13. leti prinesel preveselo

vest, da je nadškof philadelphijski dovolil ustanovitev lastne župnije in smo imeli prvo slavnost ravno na današnji dan. Od tedaj ste imeli veliko lepih dni v župniji, ki so se vam vsem globoko utisnili v vaš spomin, da jih ne boste ne vi, ne vaši otroci pozabili do smrti. Toda najlepši dan slavite pa danes. Vaša župnija je še-le danes popolna, je dobila zagotovilo obstanka in prihodnosti, ko ste dobili še svojo lastno slov. šolo. Župnija brez šole je nič, nima nobenega pomena. Ne izvršuje glavne naloge Gospodove: "Pustite male k meni!"

Po pridigi so se razvrstila društva in šla ob sviranju godbe pred šolo. Šola bi bil rad prišel blagoslovit sam nadškof kardinal Dengheaty, vendar je obljubil še preje neki drugi župniji, zato je poslal mesto sebe bivšega kanclerja in monsignorja iz Philadelphije.

Cela ulica je bila polna ljudstva. Več tisoč ljudi je prisostovalo slavnosti. Po blagoslovu je spregovoril Rt. Rev. Monsignore in častil v imenu kardinala nadškofa župnijo in župnika na krasnem napredku župnije, posebno jih je pohvalil, da so si postavili šolo. Tudi on je poudarjal nujno potrebo katoliške šole pri vsaki župniji in povedal, da bo farno delo uspelo samo, ako bo ž njo združena tudi šola.

Cerkvene pobožnosti in blagoslova, kakor tudi obeda se je udeležil tudi župan mesta Bethlehem, ki se je jako pohvalno izrekel o Slovencih, katere pa žalibog poznajo le bolj kot "vindiše," kar je doma v starem kraju nemška zabavljica in nas s tem imenom Nemci zmerjajo. Vendar pa se tudi bethlehemske prekmurske ljudstvo probuja in otresa mažarskega upliva in posledic mažarskih verig, v katere je bil skozi stoletja ta del našega naroda vklejen in tlačen in tepen od oholih Hunov, ki so ga hoteli ubiti, pa ga niso mogli.

Slovensko šolo v Bethlehemu so prevzela naše navdušene in dobre šolske sestre Frančiškanke iz Maribora, ki bodo začele septembra meseca s podukom. Šola je stala nekako 75.000 dolarjev.

Tudi mi se pridružujemo in častimo č. g. župniku Verenu, kakor celi župniji na lepem napredku in želimo, da bi župnija krepko napredovala tudi v slovenskem duhu kot prava slovenska župnija, na katero bomo vsi ameriški Slovenci ponosni!

Jacksonville, Ill. — Charles Young, farmer v Scott okraju, se je nahajal ob nevihti zunaj v bližini svojega doma, strela je udarila v njega in ga ubila.

Plainfield, N. Y. — Trije delavci Battelle-Renwick Chemical kompanije v Newmarket je ubila elektrika, kako je nastala nesreča ni pojasnjeno,

POLOM BANKE Z IMETJEM \$4.000.000.

Rio De Janeiro. — V Pernambuco je prenehala z izplačevanjem velika banka, z imenom Bank of Recife. Vodstvo tega denarnega zavoda je vložilo petico bankrota, nakar je zaprla svoja vrata. Banka ima \$4.000.000 premoženja, a tudi dolgovi znašajo približno toliko. Kot vzrok se navaja splošna denarna kriza v Braziliji. Vlagatelji najbrže ne bodo drugega zgubili kot obresti.

MARTIN DURKIN PRED SODIŠČEM.

Državni pravdnik zahteva smrtno kazen za Durkina, ki je usmrtil detektiva in je obdolžen tatvine avtomobilov ter razpečevanje alkoholne pijače.

Chicago, Ill. — Dolgo časa se vleče proces proti Martinu Durkinu, ki je usmrtil zveznega agenta Ed. Shanahan-a in ima na vesti tudi tatvine avtomobilov ter kršenje prohibicijske postavbe. Zanimanje za to obnavnavo je veliko. Vsaki dan je natlačeno ljudstva na galeriji, pa tudi na hodniku sodišča in pred poslopjem je vse polno radovednežov, ki se čutijo srečnega, ako zamorejo dobiti le en pogled na "junaka" — Durkina. Ko bi bila dvorana dovolj velika in bi se zaračunalo za vstop k obravnavi po \$1.00 ali več, vedno bi bilo vse polno, tako se zanima naše ljudstvo za obravnave zločincev. Ko bi se priredil kakšen ljudski shod v prid delavca trpin, bi se jih le malo odzvalo.

Durkin, kakor znano je več tednov vodil za nos policijo v Chicagi, ko ga je zasledovala po umoru zveznega agenta. Naposled ga je zasedla roka pravice v St. Louisu, ko se je nahajal tam na postaji s svojo "soprogo," ki je imela na sebi dragoceni kožuhček in ročno torbico, katere je bila ukradena.

Durkin se zagovarja, da je agenta ustrelil ker ga je smatral za bandita, ki ga hoče oropati. Toraj streljal je v silobranu. Agent je tudi streljal na Durkina in ga zadel, ker pa je imel zločinec na sebi telovnik nalašč zato, da ga krogla ne prestreli, se mu ni ničesar zgodilo.

Državni pravdnik zahteva zob za zob. Umor je — in kazen naj bo smrt, zato, da se s tem zavaruje pošteno ljudstvo, ki bi bilo v nevarnosti, ako bi se zločinca zopet izpustilo na svobodo. Veliko je slučajev, ki nam pričajo, da zločinca, ako se ga iz enega ali drugega razloga izpusti na svobodo, se ga ponovno zasači pri izvrševanju svojega nepoštenega poklica, to je dejstvo, na katerega se sklicuje državni pravdnik, ko zahteva za Durkina, katerega karijera je zločinska — smrtno kazen.

Dunaj, Avstrija. — V okoličih Semeringa so občutili močne potresne sunke, več hiš je poškodovanih.

SENATOR OVERMAN.

Slika nam predstavlja senatorja Lee S. Overmana, demokrata, ki zastopa državo North Carolina v senatu že od leta 1903. On je bil prvi senator izvoljen potom direktnega glasovanja od volivcev njegove države.

KRIŽEM SVETA.

Chicago, Ill. — Iz demokratskega glavnega stana se poroča, da je dosegla G. E. Brennan-ova petico za Volsteadov referendum točko 400.000. Tudi več kongresnikov se je izjavilo za referendum.

St. Louis, Mo. — Senator "Jim" Reed, hoče dokazati od protisaluske lige, ki bi pričali, da je liga nepolitična organizacija. Ta zahteva je velik udarec za suhače, kajti znano je, da se je veliko denarja potrošilo za doseg namenov suhaške lige.

Dunaj, Avstrija. — Paul Loebe, predsednik državnega zbora je v svojem govoru, ki ga je izvajal pred člani avstrijsko-nemškega društva, to je društvo, ki propagandira za avstrijsko-nemško zvezo rekel, da je ideja omenjene zveze veliko napredovala, veliko bivših nasprotnikov zveze se sedaj z isto strinja.

Kanton, Kitajsko. — Ameriški parnik Grace Dollar je odplul iz tukajšnjega pristanišča, na parniku je bilo zaposleno po večini le kitajsko moštvo, katero so pa pustili v pristanišču, ker so stopili na stavko, zahtevajo višjo plačo.

Philadelphia, Pa. — Tukaj je divjala tri dni strašna nevihta, ki je napravila veliko škodo. Na prostoru kjer je razstava je vsa dekoracija uničena, veliko število delavcev je zaposlenih, ki popravljajo kar je pokvarjenega.

ŠPANIJA OSTANE SE NADALJE ČLANICA LIGE NARODOV.

Madrid, Španija. — Senor Yanguas, španski delegat pri ligi narodov je rekel, da bo vlada še premislila o zadevi lige narodov. Ako bo delovanje pri ligi kazalo, da vlada med zastopniki narodov pravi duh enakopravnosti, potem ostanje še nadalje kot članica lige. Španiji tudi ni po volji, ker so sedeži pri liginem svetu deljeni v dva razreda — permanentni in začasni. Pravi, da naj bi se vredilo tako, da bi se iz-

PRUSKA VLADA TOŽI NEMČIJO.

Berlin, Nemčija. — Pruska vlada je vložila pri najvišjem sodišču tožbo zoper centralno vlado v Nemčiji. To je prvi legalni konflikt ene največjih nemških držav in vlado, katerega je izvalo imenovanje kanclerja Luthera kot člana odbora navrateljev nemške železnice po narodni vladi. Pruski premier je brzojavil Marxu, da je skupno delovanje obeh vlad ne mogoče.

POPLAVE IN POTRESI; VELIKO MRTVIH.

Iz vseh delov sveta se poroča o vremenskih neizgledih in šibi potresa. — Glavno mesto Mehike je pod vodo. — Vlak skočil s tira.

Tokio, Japonsko. — V zapadnem delu japonske države neprestano dežuje. 30 oseb je utonilo; voda je razdejala 4500 hiš.

Samarang, Java. — Tukaj so občutili silne potresne sunke. Sinokara jezero je bilo nevarno valoviti, voda je prestopila bregove in napravila veliko škodo po vaseh ob jezeru. 41 oseb je utonilo.

Dunaj, Avstrija. — Iz Avstrije poročajo o veliki škodi po poplavi, pa tudi je bilo nekaj človeških žrtev. Veliko število mostov je voda odnesla in polje je na več krajih preplavljeno.

Santiago, Chile. — Strašni ciklon po celi državi, takega še ne pomnijo. Mesta so preplavljena, veliko poslopij je voda odnesla. V Valparaiso je plaz zasul hišo in zajel družino osemih oseb, za katere ne vedo so li živi ali mrtvi. Veliko oseb je utonilo.

Osebnih vlak vozeč proti Valparaiso je skočil s tira, k sreči ni bilo človeških žrtev. Dežuje še kar naprej, ljudstvo je obupano.

Deževje veliko škoduje poljskim pridelkom, vse bo v zemlji segnilo.

Mexico City, Mehika. — Tako hudega naliva že ni bilo v Mehiki 300 let. Takrat je bilo temu podobno, kakor kažejo stare listine. Glavno mesto Mehike je vse poplavljenno. Predmestje je vse pod vodo.

TRUPLJO PODMORNIKA S-51 ODPRTO.

New York, N. Y. — Ko so dvignili podmornik S-51, ki je šel na dno lanske leto pri koliziji s posadko 33 mož, se je zopet potopil na poti proti Brooklynu in sicer v East reki, a so ga ponovno rešili, in nadaljevali pot do pristanišča. Ko so bili že v bližini Brooklyna, so se oglasile piščalke po parnikih v pristanišču in veliko število ljudstva je prišlo na Manhattan ter pozdravljalo moštvo, ki je rešilo podmornik, pa tudi je sklonilo glave v znak žalosti na ponesrečene mornarje, katerih trupla se nahajajo v podmorniku. Trupljo ladje so odpili v petek.

volilo člane v svet, ki bi bili vsi enakopravni.

Iz neodrešene domovine.

ZAKLJUČIL SE JE PRED GORIŠKIM KAZENSKIM SODIŠČEM PROCES PROTI "GORIŠKI STRAŽI." — KEMPERLE JE BIL OPROŠČEN. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Šesti proces proti "Goriški Straži."

Pred goriškim kazenskim sodiščem se je zaključil šesti proces proti "Goriški Straži," glavnemu glasilu krščanskih socialistov, katerim se je drznilo tržaško liberalno časopisje ravno one dni, ko je državni pravdnik vložil tožbo proti "Goriški Straži" radi "ščuovanja k uporu proti šolskim zakonom," več ali manj odkrito očitati, da so narodne izdajice. Ta proces je bil izmed vseh dosedanjih gotovo najznačilnejši za presojanje gigantskega boja, ki ga morajo biti naši bratje onkraj meje za svoje pravice, boja, ki je toliko težji, ker zadene predvsem v najhujšo barikado na poti k uspehu, na miselnost italijanskih oblastnikov. Državni pravdnik je kot predstavnik režima razgullil to miselnost, ki kaže tako ozkosrčnost duha in srca, do katere se more povzpeti le človek in državljani, katerega srce je vklejeno v verige fašistovskih nesocialnih idej in v okove hipernacionalizma, spojenega z rimskim imperializmom. "Jezik je vse," je vzkliknil državni pravdnik, "je čustvo, je kultura. Michelangelo bi ne izvršil svojih umotvorov, ako bi ga ne bila inspirirala Dantejeva sladka govornica, znanost bi ne bila tako napredovala, industrija bi ne dosegla sedanje popolnosti, ako ne potom tega jezika. Zato mora biti v naši državi en jezik. Slovenci lahko govorijo slovenski doma..." In dalje: "Čas bi že bil, da bi nehali razburjati duhov z onim hinavskim pacifizmom..." (V rekrimiranem članku je bilo rečeno, da bo zavladal mir med narodi, ko se bodo uveljavili evangelijski nauki o ljubezni.)

Minister Sforza je ponosno izjavil, da bo postopanje z narodnimi manjšinami v Italiji zagled drugim državam! In namen članka je bil, kakor je odločilni uradnik g. Kemperle izrecno poudaril, da opozori vlado v odkritih besedah na razpoloženje, ki se ustvarja med ljudstvom s takim postopanjem; in isti namen je gotovo imel tudi poslanec Besednjak, ki je o pravem času, ko je mera krivic polna in na pravem mestu, v rimskem parlamentu, torej javno, svest si odgovornosti svojih besed, govoril odkrito iz srca naših bratov pod Italijo.

Imenitno je zagovarjal g. Kemperleta njegov zagovornik. Med drugim je rekel tudi sledeče: "Ali je mogoče, da ne bi palo seme o veličini materinega jezika tudi na tuja, slovenska tla in tam vzklilo?" je izjavil logični zagovornik. "Kako moremo mi, ki povzdiguemo materinski jezik, zahtevati od Slovencev, ki že 10. stoletje prebivajo na tej zemlji, naj pozabijo svojega? Ako hočemo, da bodo lahko govorili slovenski doma, dajmo jim priliko, da se naučijo tudi tega jezika. Ako

jim te prilike ne damo v šoli, jim pač moramo pustiti pravico, da učijo sami svoje otroke slovenskega jezika. Kdo more očitati človeku, ki ima krščansko vzgojo, ki je pristaš krščanske socialistične stranke, ki ji je za vzor sam Odrdešenik, da je hinavec, ako je zapisal v glasilo krščanskih socialistov, da more na svetu zavladati mir le tedaj, ko se uveljavi evangelijski nauk o ljubezni med narodi? Dopusčene so sodbje o veljavnosti političnega programa krščanskih socialistov, nikdo pa ne more dvomiti o iskrenosti rekrimiranega članka. Ideja miru med narodi, izražena v tem članku, je ideja, za katero se navdušujemo tudi mi republikanci in ki naj bi dozorala z ustanovitvijo Evropskih Zdr. držav..." Zagovornik je v tem tonu nadaljeval svoj temeljito zamišljen govor.

G. Kemperle je bil oproščen. Občinstvo se je komaj zadrževalo, da ni pospremilo razglasitve razsodbe z gromovitim aplavzom.

Notar Artur Lokar umrl.

V Ajdovščini je umrl veliki dobrotnik primorskega ljudstva: notar Artur Lokar. Pokojnik je bil moč plemenitega srca, ki je delil s slovenskim ljudstvom v najtežjih vse gor-tako napredovala, industrija bi ne dosegla sedanje popolnosti, ako ne potom tega jezika. Zato mora biti v naši državi en jezik. Slovenci lahko govorijo slovenski doma..." In dalje: "Čas bi že bil, da bi nehali razburjati duhov z onim hinavskim pacifizmom..." (V rekrimiranem članku je bilo rečeno, da bo zavladal mir med narodi, ko se bodo uveljavili evangelijski nauki o ljubezni.)

Bil je ajdovski domačin; dosegel je starost 60 let.

V Brdih

so imeli letos že štirikrat točo. Zadetja so bila sedaj zlasti doljenja Brda. V nekaterih krajih je skoro ves pridelek uničen.

Instaliran

je bil novi dekan g. Ivan Dolenc za Trnovo-Bistrica, dne 12. m. m. Instalacijo je izvršil ekselencia škof z Reke ob obilni asistenci. Cerkev je bila krasno okrašena in petje izredno lepo. Novemu gospodu dekanu želimo v težavni službi obilo blagoslova in sreče.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO IN Itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 "	\$ 18.60
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00

100 lir \$ 4.40
200 " \$ 8.45
500 " \$ 20.25
1,000 " \$ 39.25

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
435 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIŠKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega popoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kanada.

Narodi, katerih sinovi in hčere gledajo po izseljevanju, se zadnje čase z veliko pozornostjo zanimajo za Kanado, odkar so istim vrata v Združene države ameriške zaprta.

Tudi naši Slovenci doma se zanimajo za Kanado. Tako je te dni pravil neki zastopnik parobrodskih črt, da ima na tisoče slovenskih fantov doma vložene prošnje za dovoljenje za izselitev v Kanado.

Ker je to verjetno, bo skoro gotovo čez par let več tisoč Slovencev v Kanadi. Njihovo življenje bo pionirsko in od začetka dokaj težavno. A žilav rod kot je slovenski rod, bo vse to premagal in si bo ustvaril svojo ekstenzo tudi na kanadskih tleh. Zato lahko že sedaj trdimo, kakor to trdi naš vrli sotrudnik iz Kanade, Rev. Mlinar, da se bo pojavila v Kanadi v par letih nova Slovenija.

Slovenci kot verno ljudstvo bodo gotovo tudi v Kanadi skrbeli za vzorno versko življenje. Ustanavljali si bodo svoja lastna društva, svoje župnije in kulturna društva, kakor hitro njih število naraste.

Posebno naše katoliške organizacije naj poskrbe čimprej mogoče, da bodo nudile kanadskim Slovincem najboljše ugodnosti s svojimi društvi. Naša slovenska katol. društva so bila začetek vsega verskega in kulturnega pokreta v Ameriki med Slovenci. Skrbimo, da bo i to med našimi brati v Kanadi.

Priznanje "Amer. Slovincu."

Naši starokrajski romarji, ki so prišli te dni na evharistični kongres v Chicago in sedaj obiskujejo te in one slovenske naselbine, se dokaj pohvalno izražajo o našem verskem in kulturnem življenju med Slovenci v Ameriki.

Čuli smo, da nekdo iz domačine, ki je odšel s tujino, se je na nekem domačem sestanku tako-le izrazil:

"Da je med vami tako prijazna domačnost, toliko kulturnega napredka, gre zaslugi vašemu najstarejšemu, vrlému slovenskemu listu "Amer. Slovincu" in pa vašim slavnim katoliškim društvom. Opazoval sem te dni vaše delo, vaše gibanje, in moram priznati, da ste socialno vrlo organizirani in to vas drži pokonci tudi sredi velikega morja tujine, da ste ostali verni in zvesti sinovi in hčere matere Slovenije tudi v tujini."

Mi ta kompliment jemljemo z veseljem na znanje. Ne gledamo, niti ne iščemo kake pohvale, vendar dobro se nam pa zdi, da narod pozna in prizna resnico. "Amer. Slovincu" je, odkar se je naš katoliški tisk preorganiziral in zedinil, edini neodvisni slovenski katoliški politični list. Je naroden, splošen list, za vse naselbine enak. Ni last kakih zasebnih trustov, pač pa ga lastuje slovenski katoliški narod v Ameriki, je torej last naroda.

Odkar smo Slovenci okrepili svoj katoliški tisk, so vidni uspehi na levi in desni. Vsakdo jih lahko vidi.

"Amerikanski Slovincu" se je zadnja leta pod novim vodstvom trudil biti to, za kar je poklican. Namreč, živahen agitator in glasnik našega verskega, gospodarskega in političnega gibanja ter obenem neustrašen branilec pravice in resnice. V tem je njegov obstoj in zahteva po njem.

"Amerikanski Slovincu" je danes drugi največji slovenski neodvisni politični dnevnik v Ameriki. Številni prijatelji lista izjavljajo, da jim je "Amer. Slovincu" najbolj priljubljen list v Ameriki. Ampak "Amer. Slovincu" še ni dosegel svojega cilja. "Amerikanski Slovincu" mora postati največji slovenski dnevnik v Ameriki. Ako kateremu izmed naših listov, gre to "Amer. Slovincu" kot najstarejšemu slovenskemu listu v Ameriki.

"Amerikanski Slovincu" se mora neprestano širiti naprej. Njegovi prijatelji (ce), zastopniki (ce), so poklicani, da ga vedno širijo med našimi ljudmi. Kjerkoli je kak Slovincu, tam

naj bo tudi "Amer. Slovincu." Le na ta način bo "Amer. Sl." vedno večji in vedno boljši slovenski list v Ameriki.

Vodstvo lista bo poskrbelo, da bo v bodoče naš list prinašal najboljše povesti in romane, kakor tudi ostala vsebina lista mora biti najboljša. V tem duhu in s takimi nameni gre naša pot naprej, navkreber še do večjih in boljših uspehov na polju slovenskega katoliškega tiska v Ameriki.

Spomini na lepe dni.

Že pred odhodom iz Chicago bi rad napisal nekaj vrstic, pa tega ni bilo mogoče dati mnoge družine in vedne zanimivosti, zato je vsem pošiljam prve vrstice mojih spominov in priglas:

Najraje bi zapel:

"Nikdar ne bo pozabil, Nikdo kesal se bo, Kdor je z duhom zbranim, V veri zbiral si zlato.

Bogastvo, kras in sočustvo vnanje Navzočih tolikih armad, V veri vzeli so iz blagajne Gospoda, Kralja v veri nad."

Po vrnitvi so se že mnogi oglašili, zahvalili in izrazili svoje veselje in tako je prav. Nikakor pa ne bi bilo lepo, da bi sedaj, ko je minul vzvišeni bogoslužni kongres, da bi mi sedaj šli mimo njega v takojšnji pozabljenosti, v zopetni svetni hrup in zanamari med seboj se spominjati na velike dogodke, na lepe spomine in širiti ideale, katere smo videli in slišali.

Ko so naši stariši ali pradedje romali po svoji navadi na razna božja pota, so se ob povratku še dolgo spominjali vseh dogodkov, katere so doživeli in v svoji duši občutili tako, da je ob povratku bila deloza vsa hiša tega romanja, četudi je bil le en član iz nje, kajti pripovedovali so si dogodke in širili duha pobožnosti med seboj. To je bila njih dušna hrana, njih veselje in zadovoljstvo, tako dolgo, da je ob letu zopet kateri drugi potoval kamorkoli in o povratku prinašal enake spomine.

Ali nimamo mi danes med seboj nekaj sličnega? Ali se ni nam dogodilo nekaj prav enakega? Da, se je in še mnogo, mnogo večjega in častnejšega za nas vernike pomenljivejšega. Tudi mi smo romali in bilo nas je neprešteto množice in armade, kakor še nikdar nikjer toliko, odkar obstoji svet, da bi romali skupaj zbrani pod zastavo našega Odrasitlja.

Zato pa tudi mi ne bomo tega kar tako hitro pozabili in pustili na stran.

Vsi oni, kateri so bili tako srečni, da so bili romarji, priča vseh prizorov, so bili pravi romarji, pravi zastopniki, katerih dolžnost je sedaj to sporočiti svojem domu. Imamo svoje družabne sestanke, imamo pa tudi svoje katoliško časopisje, vse to moramo vporabiti, da razširimo to kar smo prejeli tam, kajti to kar se je vršilo, je bilo namenjeno za vse ljudi sveta, in četudi je bila tako velika udeležba ljudstva, je vendar vseeno še toliko onih, kateri niso bili navzoči in ne vedo še o tem.

In ker je bila ta slavnost le enkrat v Ameriki in je mogoče

ne bo nikdar več, vsaj za nas ne, imamo radi tega časa dovolj, da jo razglašamo, časa dovolj, da o njej pišemo, da jo ohranimo v živem spominu in nikdar pozabimo.

Popisati se ne da.

Popisati tako, kakor je človek občutil, se ne da. Le kdor je bil priča prizorov, le katerega srce je občutilo, ta ve in čuti še sedaj, kako globoko v srce mu je vtisnilo spomine. Kar bom poročal jaz, bo to le povzeto iz tega, kar sem občutil in opazil jaz, tako pa bo lahko storil zopet vsaki drugi in ker smo katoličanje vsi enih misli in vseh nas je le ena naloga, ena dolžnost in en cilj in namen. Radi tega bomo spominjali in spodbujali vsi eden drugega, tako tudi navduševali eden drugega.

Zlobnost odpadnikov.

Sovražstvo in zlobnost naših slovenskih odpadnikov, kateri gospodarijo nad nekaterimi časopisi s pravcato diktaturo, je velika in zlobna napram Bogu in nam katoličanom. Kako velika čast se je dajala Bogu s spričevanjem Njegove pričujočnosti! Nekateri podleži, dasi ko maloštevilni, dasi ni vredno jih omenjati, so prekosili v svoji podivjanosti in zlobnosti v izrazih vse druge narode. S hudobijo so se zopet odlikovali baš naši slovenski odpadniki, kateri so zločinsko zopet izražali narodovo časopisje za svoje strupene izbruhe napram samemu Bogu v zaničevanju, in bogotajstvo. To so zločini, kateri kličejo vse katoliške Slovence, da bi se dvignili kot en moč in zavržili rokave pa udarili s črnim in povedali ameriški vladi, pa tudi višji cerkveni oblasti, kaj da počenjajo naši rdeči odpadniki v svojem neomejenem fanatizmu.

To je zločin!

Kar delajo naši slovenski rdeči odpadniki je največji zločin! Zato ker zlorablja narodovo glasilo v namen tajenja Boga in žaljenja katoličanov, za katerega mora najmanj 90 odstotkov katoličanov plačevati. Kaj takega, kar se godi nam Slovincem, se ne godi nobenemu narodu! Naši Slovenci so ogoljufani od svojih voditeljev in diktatorjev, kateri na njihov račun (na ljudski račun) sramote in žalijo katoličane. Oni zlorablja ljudski časopis, katerega morajo ljudje v organizaciji prisiljeno plačevati, za žaljenje njih samih. — To je naravnost žaljivo napram ameriški vladi in žaljivo za Boga. Ako bi se to, kar so pisali bogotajci prestavilo in poslalo vladi v pregled, bi nedvomno vlada ustavila tako počenjanje in zaplenila list "Prosveto" takoj! In dolžnost je, da bi katoličanje enkrat obračunali z divjaki prej ali slej, kajti, ena-

kih ali zlobnejših napadalcev in surovežev se v Ameriki ne dobi, tako povedo drugi, kateri čitajo "Prosveto." In to je ljudski časopis, največ vzdržan od katoličanov.

Enkrat bo narod spoznal.

Prišel bo čas, ko bo narod spoznal, kako je bil varan, kako so ga izkoristili in versko zapeljali v prepad. Proklinjali jih bodo in stiskali pesti, pa kaj bo to takrat pomagalo! Sedaj bi bil čas. V resnici je, da nimajo katoličanje nobenih pravic. Nikamor se ne morejo obrniti za svobodo in prostost glede napadanja na njih prepričanje, ker je odbor po večini mišljenju enak. Urednik pa naravnost fanatično divjajoči odpadnik, kako naj tak piše za duha katoličana? Kje je pravica?! Kje svoboda, tolikrat pri njih imenovana?! Največje tiranstvo za katoličane je pri S. N.P. Jednoti!

Jaz imam pravico, da pobijem napade, ker se naše članstvo KSK. Jednote, ki je obenem tudi članstvo SNP. Jednote pritožuje, in obljublja, da bo pustilo svoje vplačane žulje tam in prestopilo drugam. Nikar tega! To ravno hočejo zviti socialisti imeti, da bi katoličani ostodipili proč in jim pustili blagajno. Tega nikar ne storite! Vsi oni, kateri ste že kaj več vplačali, držite se, ampak poženite se, obrnite se na državo, prav gotovo da bote dobili zadoščenje. Protestirajte na urad zavarovalniškega komisarija, kjer živite v vsaki državi, oni, uradniki SNPJ. bodo morali svoje zlobne nakane spremeniti, ali pa bodo zgubili čarter za poslovanje. To, kar so pisali o evh. kongresu je dovolj, da jih bo vlada sama prebrljala, ker kaj enakega ni storil najbolj veri zagrozen Turek, ki je proti veri kot nasprotnik vzgojen. Radi krivice, katere so se godile vam katoličanom, ste dolžni, da se pri vladi pritožite, prestavite vse podle napade, pošljite jih državnemu komisariju in protestirajte, da ne marate, da vaš odbor piše v vašem uradnem glasilu, za katerega morate vi plačevati napram vam. Zahtevajte, da država takoj stori korake in posreduje. Dokler bote vi molčali, bodo delali, kar bodo hoteli z vami in vašim časopisom. Povejte tudi, da ste vstopili v Jednoto z namenom, da bo ista samo narodna in podporná. A odbor divja sedaj naravnost veri nasprotno, kar bote lahko dokazali iz števil, v katerih je bilo pisano naravnost nesramno in žaljivo za Boga.

Niti privatni časopis bi ne smel kaj takega pisati, ne pa časopis, ki dosega okrog 35 tisoč članstva, katerih je bilo prizadetih prav lahko 90 odst., ki so bili žaljeni radi svojega verskega prepričanja. Ko bi se vsi zavedali svoje verske dolžnosti, bi kmalu obračunali s takimi voditelji, tako pa je največje zločinstvo, ker z mirnim molčanjem priznavate in dovolite, da vas in vaše prepričanje sramote. Za to so še dobro od vas plačani; to je nesmisel in zločin.

Kaj pa mislijo drugi?

Kako spoštljivo so pisali vsi ameriški časopisi, kako so prinašali slike in članke vsi svetovni časopisi in se obljublja za več mesecev naprej! To ne samo katoliški listi, ki bodo neprenehoma pisali in povzdigovali čast božjo, pač pa ameriški dnevni časopisi, ki sodelujejo gentlemansko, dostojno in pravično.

Ali ni dokaz ravno v tem, da je pisanje naših domačih časopisov naravnost in samo zločin? Zakaj vendar to? Zakaj nočejo priznati vsakemu kar mu gre? In vendar vpijejo, kako da so svobode pijani! Ali katoličanom je ne privoščijo. Drugo časopisje je posvetilo vse kolone v ta namen in tudi z vsjo spoštljivostjo pisalo in razlagalo celo daritev sv. maše se je razlagala v javnih časopisih, le naši prosvetarji so jo kakor stekli psi napadali in napadali nas katoličane kakor pse, saj so celo naše otroke, kateri hodijo v katoliške šole, priglivali psom. Kdo ne bo užaljen, kdo ne bo protestiral, kdo more molčati in priznati tak nečuvnosti?!

Uboge sirote so napravile en shod, protestni shod, napram evh. kongresu. Neki dobro premišljen človek se je napram temu izrazil sledeče: Rekel je: "Tu v Ameriki se nahaja neke vrste žival, ki vsebuje v sebi veliki smrad; ta žival je tako nespametna, da meni, da zamo-re s svojim smradom, ki ga rabi, da se brani, vsako silo odgnati od sebe s svojim smradom, ki ga iz sebe spusti, se celo se postavi na železniški tir meneč, da bo vlak s tem ustavila; zato smo velikrat našli na železniškem tiru povoženo tako žival. In ravno tako se mi zdi, da je bil tisti protest tako nespametnih ljudi napram evh. kongresu in baš to je najboljša priglasila, to bi zadostovalo za tako protestno zborovanje, smrdi že tako dovolj!

Mi se zavedajmo!

Mi se moramo zavedati svojega stanu, svoje očetnjave, verskega prepričanja. Najbolje je, da mi gremo, ne obotavljajoč, mirno svojo pot naprej, za svojim ciljem pogumno naprej. Imamo svoje katoliške organizacije in pa časopisje. Tega se držimo in ogrevajmo eden drugega. Naša pot je prava pot. To smo videli v Chicagi. Temu nam je pričalo več kot milijon živih prič. Bile so pa malo večje vrednosti, nego so sfanatizirani uredniki na Lawndale.

Anton Grdina.

400 MRTVIH PO POTRESU V SUMATRA.

Padang, Sumatra. — Zadnje čase je bilo tukaj več potresnih sunkov, ki so napravili veliko materialne škode. Najhujši je pa bil potres v ponedeljek, veliki poslopji v Fort Dekock je razdejanih, v razvalinah je našlo smrt 400 oseb.

Na Holandskem nabirajo sklad za preostale, ki so v velikem pomanjkanju. Pri potresu prejšnji teden v Padang in okolici je prišlo 283 oseb ob življenje.

VABILO NA PIKNIK V MILWAUKEE.

Milwaukee, Wis.

Društvo "Lilija" v Milwaukee priredi v nedeljo, 11. julija 1926, veliki piknik v znanem Kozmutovem parku, vogal Belmont Road in Woodlawn Ave.

Tako zanimivega piknika naša naselbina in okolica še ne pomin. Na pikniku bodo različna okrepčila, prigrizki, kot pravi starokrajski golaš. Tudi za suha grla bo vsestransko poskrbljeno. Za ples bo svirala posebna godba. Na programu je tudi kegljanje za dobitke ter poleg tega še neka posebna novost. Pridite vsi na ta piknik in videli bote še mnogo več kot tu navedeno.

Kdor nima avtomobila, naj vzame Woodlawn karo do konca. Tam bo čakal poseben avto, ki bo vozil v park in nazaj zastoj od pol tretje pa do 9. ure zvečer.

Na svidenje torej na pikniku v nedeljo

Odbor S.M.S.P.D. Lilija.

NAROČNIKOM AVE MARIA NA ZNANJE!

Zavoljo obilnega dela o priliki naših zadnjih slavnosti v Chicagi in v Lemontu, se bo prihod "Ave Marije" ta mesec nekoliko zakasnil. — Ujudno prosimo, da nam naročniki to zamudo oprostite. Ni bilo drugače mogoče. Sedaj je list že v tisku in bo, upamo, do prihodnje nedelje v rokah naročnikov. Pozdrav vsem!

URED. AVE MARIA.

PAMETNA OBSODBA.

Nekega čičaškega mladenciča so privedli pred sodnika vsled slabega obnašanja in sodnik ga je obsodil, da mora čitati dobre knjige pod nadzorstvom sodniškega uradnika. — Cele legije odraslih ljudi je, ki bi morali biti isto tako obsojeni, da morajo

čitati knjige o zdravju in se posebno o hrani. Odgovor za zanemarjanje želodeca z nedredno in nepravno hrano je zelo žalosten, navadno se pojavi v obliki "ameriške slabosti." — Na srečo je Trinerjevo grenko vino izvrstno zdravilo zato. — Vam očisti želodec in vas reši slabosti do jedi, zaprtice, plinov, glavobola in slabega spanja. Vprašajte vašega lekarnarja ali trgovca z zdravili, da vam preskrbi zalogo za vas! Muhe in komarji bi se morali pomoriti sedaj, takoj ob njih prvem pojavu. Triner's Flit-Gass jih umori takoj. Ako vam tega ni mogoče dobiti v vaši bližini, tedaj pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

Rev. John Miklavčič:

SPOMINI

Kip pa danes stoji na stranskem altarcu in spominja smartenske farane, da so njegovi in njegovi hočejo ostati.

Prvo nedeljo avgusta 1902 sem imel še ob 9. uri mašo, popoldne sem pa odšel iz Smartna. Ob 3. so se zbrali farani sv. Martina pred cerkvijo in jaz sem se od njih poslovil. Otrok je bilo tudi par sto in ti so se tudi od mene poslovili. Gospod dekan je dal vpreči v najlepšo kočijo dva brza vranca. Vsedli smo se, g. dekan, g. Poljšak in jaz in odpeljali smo se proti Zabnici. Daleč smo že bili, ko smo še čuli smartenske zvonove, ki so peli v slovo. Tudi po podružnicah, kjer smo se mimo peljali, so nas pozdravljali zvonovi. V Zabnici smo obiskali g. župnika Jurija. Čez eno uro nato sta se g. dekan in g. Poljšak vrnila domov, a jaz

sem jo peš mahnil proti Loki. Par dni sem ostal doma zato, da mi je Kržajevski Janez zgotovil moje pohištvo.

V Smartnem nisem imel svojega pohištva, mi ga tudi ni bilo treba, ker so bile v župnišču vse sobe dobro opremljene. Nastopajoč novo službo sem pa že moral poskrbeti skromno pohištvo za eno sobo. Denar za to mi je dala gospodična Ivana Demšar. Doma je bila od sv. Antona v Poljanski dolini. Njena mati je bila na vse strani podjetna, imela je prodajalno, gostilno in pekarijo in s tem je jako obogatela. Po njeni smrti sta podedovala Ivana in njen brat Franc veliko premoženje. Ivana se je preselila v Loko, kjer je lažje nemoteno in pobožno živela.

Njeno premoženje so cenili na 80.000 goldinarjev. A kljub temu, da je bila tako bogata, je skromno živela in revne ljudi podpirala.

Jaz osebno dolgo časa nisem bil z njo

znan. Poznala me je pa njena največja prijateljica Tinkovčeva Jerica. Ta je Ivani razložila mojo položaj in mojo revščino in je zame prosila. Jerica je dosegla s svojjo prošnjo, da mi je Ivana podarila 200 goldinarjev in za ta denar sem kupil pohištvo.

Pozneje se je Ivana preselila v Ljubljano in je bivala v frančiškanski fari. Jaz sem jo vsako leto parkrat obiskal.

Ko je bilo pohištvo gotovo, so ga naložili na vlak in jaz sem se v drugič poslovil od Loke in se odpeljal na novo mesto k sv. Duhu nad Krškem.

Mestece Krško je na Dolenskem ob Savi. Je precej čedno mesto in ima tri cerkve: farna sv. Janeza Evangelista, kapucinske cerkve in sv. Rozalije. V tem mestu je živela slovenska milijonarka Jožefina Hočevar. Ona je zelo podpirala domače cerkve in pomagala je tudi cerkvam drugod. Slabo za mesto Krško je bilo samo to, da so bili vsi uradniki in učitelji od prvega do zad-

njega liberalnega mišljenja. Kadar so bile kake volitve, so se ti liberalci ali sami ali pa so kake pijančke najeli, bridko norčevali iz duhovnikov in zavednih katoliških mož.

V to mestece sem prišel 5. avgusta. Na kolodvor mi je prišel naproti g. župnik od sv. Duha Ludvik Jenko. Najprvo sva šla k kapucinom. S temi gospodi sem se takoj seznanil, ker kapucini so bili meni znani iz otroških let. Kapucini so mi dajali poguma, da bo dobro za me v novi fari in da so ljudje vneti za cerkev.

Potem sva šla obiskat g. zdravnika in še nekaj drugih uradnikov.

Predno sva odšla, sva obiskala še g. župnika Renierja in že je bilo tema, ko sva jo peš mahnila čez hribe k sv. Duhu. Nekako ob 11. ponoči sva tjekaj dospela. Sprejel naju je najprvo Lord, farovski pes. Bil je velik kot tele in jako lepe dlake in dobrega obnašanja.

Mene je najprvo povohal in ko je spoznal, da sem nenevaren in pošten človek, se mi je začel dobrikati.

Farovška kuharica Marij nama je postregla z dobro večerjo in bila je zelo vesela našinega prihoda.

Ker pa pri sv. Duhu raste tudi vinska trta, mi je gospod ponudil čašo dobrega vina. O, kako se je prilegel! Več je bilo vredno to vino, kot ako bi mi bil kdo dal 100 kron. Lahko si mislite, v avgustu hoditi v hribe 3 ure čez drn in strn, korenine in parobke, po stezah bližnjicah, da se v človeku vse posuši, še slina, in ako dobi kozarec pristnega vina, da to silno dobro dene in človeka poživši. Prvo noč pri sv. Duhu sem dobro spal. Jaz sicer povsod lahko spim, name glede spanja nima nobenega vpliva ne zrak, ne podnebje, ne tuji kraj in tuja postelja. Parkrat v življenju nisem mogel spati tam, pred Malinskim Vrhom, ker je bilo v postelji le preveč bolh.

Ženski svet.

MODA.

Ivanka Breščakova.

Vsako si misli, da ni moda nič drugega kot izraz volje in muh tega ali onega pariškega krojača, kateri jo je neodvisno od kateregakoli zakona ustvaril le na podlagi svoje fantazije in lastnega osebnega okusa. Toda motimo se: kakor se naravni zakoni zrcalijo v mnogih drugih oblikah vsakdanjega življenjskega načina, tako se odražajo tudi v modi. V celotnem vesoljstvu predstavlja človek element prirodne dinamike in vsako njegovo dejanje znači le izvrševanje in prilagajanje prirodnim zakonom. Zato se naša duševnost, naše čustvovanje in pojmovanje spreminja skupno s časovnimi dobami, s kraji in vzroki. Istotako se spreminja in razvija tudi moda, ki je kot faktor vsesplošnega življenjskega udejstvovanja in je zato tudi ona prirodni in znanstveni element.

Kako se to pojmovanje mode strinja z vsem onim, kar opazujemo na biološkem področju?

Moda je pred vsem nekaka funkcija ljubezni, lastne ali tuje, je neko orodje tega čustva. Poglejmo rastlino: ob prvi marčni toploti se ponižajo zbudijo iz zimskega dremanja, razvnamejo jo solne sile in pripravljajo se, da bo obrodila in tako ohranila svojo vrsto. Ni ma li tudi ta rastlina svoje mode? In ona prekrasna cvetka, ki ima tako umeten mehanizem oplojevanja, ali ne predstavlja le neki vzvišen izraz naravne ljubezni? Rastline se ne gubeje, nego so priraste k zemlji, ni jim mogoče, da bi sledile zakonu ljubezni. Pa mora to naloge izvršiti nekdo drugi. Evo vam zato cvetice, kako se oblečejo v najlepše barve, druga z drugo tekmujejo v tem kratkem boju pomladne ljubezni. Barva in vonj privabita žuželke, da polete v cvetlični vene, se posujejo s plodom in odneso ta moški element na drugo cvetko, kjer ga lahko sprejme primerni ženski organ. Katera stvar na svetu more popolnejše in vzvišenejše kotelirati kot cvetice, ki kliče z vso svojo božansko lepoto posredovalca, da pomaga udeležiti njene ljubezenske želje. Pri rastlinah opazimo početno, prvotno koketiranje ali modo, ki pač izgine v malo dneh, a obsega pocižijo vseh stoletij.

Pa pogledimo modo kot socialen pojav. Moda ima tesne odnose do zgodovine in zemljepisa. Obleka si prisvajala vsa svojstva krajevne značilnosti; pred vsem se ozira na toploto in mrz. Čim bolj se bližamo tropskemu pasu, tem življeje bo barve, a sever ljubi skromne boje. Kako bi mogli zahtevati, naj se napolitanska deklica oblači v temne barve angleške mode, ko je vsa narava, ki jo obdaja, tako pestra in je njeno oko navajeno tem pisanim barvam. Kako naj bi se angleška Miss oblačila v žive tople barve, ko je vsa njena okolica tako siva in mrzla? Zato vidimo, kako si ista moda, isti krog prisvoji različno lice na poti od Londona do Napolja.

Moda je pač prirodni izraz in zvesto sledi zakonu prilagoditve.

Kako je pa z narodnimi nošami? Ker je moda spreminljiva, se pojav in predstavlja dinamični izraz socialnega razvoja, zato je njeno mesto baš v onih deželah, kjer se zgodovina brzo razvija in civilizacija napreduje. V tistih pokrajinah, kjer se je iz kateregakoli vzroka gibanje napredka ustavilo (orijentalne in druge zaostale dežele), tam se je tudi ohranila narodna noša. To dejstvo zopet potrjuje gorenje načelo, da je moda — če ravno skromen, a vendar resničen faktor socialne in vesoljne dinamike.

Svet lahko primerjamo dražjočemu vlakcu: naj bo še toliko vagonov, koles, strojev in sestavnih delov, niti en kos ne uide zakonu gibanja, ki ga ni vlak; vsi deli imajo isto brzo, iste statične fenomene; vsi sodelujejo pri napredovanju in hite k skupnemu cilju. Tako je tudi v naravi, vsako se tako neznatno bitje ima svojo nalogo in je podvrženo splošni dinamiki sveta. In tako je tudi z modo. Kjer se napredek razvija, tam se tudi moda spreminja; čim bolj pa se oddaljujemo iz mest in trgov v hribe, kamor dospe gibanje življenja redko in pozno, tem bolj je moda statična, stalna in varuje svojo lokalno narodno nošo.

Moda ima dvojno obliko: statično ali stalno, dinamično ali spreminljajočo. Ta se prilagodi vedno stremljenju in okusu naroda, statično pa vidimo bolj v zaprtih, omejenih prostorih. Moda je kakor mali del celotnega sloga, ki se odraža iz onega velikega pojava, ki se imenuje socialna življenja. — Tam, kjer se življenje prosto razvija, po vseh naravnih zakonih, tam hodita slog in moda sporedno. Kjer pa je življenje zaprto, prisiljeno, omejeno v svojem izražanju, tam se ustavlja tudi moda in slog. Divjaki nimajo dinamične mode, ker nimajo industrijskega in intelektualnega napredka. Isti

pojav opazimo pri Kitajcih; njih civilizacija se je ustavila pred stoletji, tudi njih moda je bila do zadnjega časa še taka kakor pred nekaterimi stoletji. Čim pa je evropska civilizacija začela prodirati preko njih ozidja, pa že vidimo Kitajca, kako si reže tradicionalno kito; sporedno z evropsko omiko prihaja tja tudi evropska moda.

KUHINJA.

Mavrahova (smrčkova) juha. — Osnaži 3 pesti mavrahov, operi jih, razreži na rezance, prekuhaj in ocedi; deni v kozico 2 žlici presnega masla, prideni mavrahe, praži jih nekaj časa, potrosi s tremi žlicami moke, potem pa zalij s petlino enega kvarta vode in zelenjavno juho ali vodo, osoli ter pust, da vre še pol ure. V lonec za juho vmešaj dva rumenjaka ter mešanjem vlijaj juho v lonec in prideni opečene zemlje.

Ostrižja juha. — Operi dobro kavih 20 ostrig in jih skuhaj v okisani vodi. Ko se odpru, jih poberi iz školjk ter deni na stran. V kozico deni 2 žlici presnega masla; ko se speni, prideni zelenega peteršilja in 3 žlice moke; ko zarumeni, prilij zelenjavno juho in vino z ostrigami, prideni tudi malo limonovih olupkov in pust nekaj časa vreti. Potem okisaj z limonovim sokom ter prideni oprazene zemlje.

Zeliščna juha. — Naber ali nakupi zelenega peteršilja, krobule, luštreka, rmana, kislice, bele, črne in kodraste mete (mete mora biti veliko manj kot druge zelenjave), vršček janeža, zajbeljna in pehtjana, vse to zberi, operi in drobno zreži, deni v kozo 2 žlici presnega masla ali masti; kadar se razpusti, prideni 2 do 3 žlice moke, toda ne pusti jo zarumeniti, ampak deni vanjo zelenjavo, prepraži jo nekoliko, potem jo zalij. Osoli jo. Ko je kuhana, ubij posebej v lonec dva rumenjaka ali eno jajce, dobro ju zmešaj, nato počasi vlijaj juho in jo mešaj. Na juho moraš dati kocke, zrezan pražen kruh ali kaj drugega ocvrtega.

PECIVO.

Keks, prvi. — Mešaj četrt ure dve unči presnega masla, 2 jajci in 8 unč sladkorja z vanilijo. Potem dodeni en kvart kisla smetana, 1 funt moke, eno tretjino unč pecivnega praška. Deni testo na desko, potreseno z moko, ga zvaljaj za pol prsta debelo, razreži z različnimi majhnimi vzorčki in zloži vse izrezane kose na pločevino. — Ostanke zopet skupaj zloži in izreži. Nazadnje vse pomaži z jajcem in speci v ne zelo vroči peči.

Keks, drugi. — Mešaj 3 unče presnega masla; primešaj mu polagoma med mešanjem ko dobro naraste, 2 rumenjaka, 4 unče sladkorja, 6 žlice

smetane ali mleka in za nožev vrh soli ter zmešaj rahlo 9 unčev moke in eno tretjino pecivnega praška. Testo deni na desko, ga zvaljaj za pol prsta na debelo in izreži z majhnimi vzorčki razne podobe; to zloži na pločevino, jih pomaži z jajcem in speci v hladnem tleh v ne zelo vroči peči.

Keks, tretji. — Mešaj 5 unč presnega masla, 5 jajec, 15 unč sladkorja z limonovo lupino, za dobro unčo pecivnega praška in eno tretjino enega kvarta kisla smetane, malo limonove lupine; v to zmešaj 2 funta moke, testo stresi na desko, potreseno z moko, ga rahlo prengneti in razvaljaj za debel nožev rob debelo, razreži z različnimi vzorci in zloži na namazane pločevine ter speci v srednji vročini.

RAZNI NASVETI.

Mravlje odpraviš iz omare (včasih se prikažejo že zgodaj spomladi), kuhinje in shrambe, če potreseš po policah in špranjah stolčnega galuna. Izprazni najprej omaro, osnaži jo do čistega, potem postavi zopet posodo in drugo kakor po navadi nazaj. Galunov prah ostane lahko raztresen dolgo časa v omari, ker je neškodljiv za ljudi.

Škodljivke miši. Stiri vrste jih imamo: rovkve, vodne, poljske in hišne miši. Najškodljivejše so pač rovkve, ki po zelenjadnem vrtu včasih vse preprežejo s svojimi rovi. Pol dučata teh miši more v kratkem uničiti najlepši zelenjadni vrt; vse načno pri korenin, s podzemskim rovom zrahljajo in odrinejo prst, da nimajo korenine za opore, ne hrane in zato rastline začno hitro hirati in veneti. Pridno jim lahko prilijemo, a vse nič ne pomaga. Ko preiskujemo okoli njih, opazimo globoko jamo in rov, ki vodi do malega po celem vrtu. — Najtežje je pregnati in uničiti te škodljivke. Edno sredstvo je strup, najbolje arzenik in fosfor, ki jih moramo pa previdno nastavit, da ne pride kakšna druga žival do njih. Arzenik napolnimo v votel koren in ga porinemo v podzemski rov, fosfor pa potresemo na nekaj žgancev, ki jih tudi nastavimo v rov, kjer miši s slastjo polizejo strup in poginejo. — To sredstvo zoper rovkve so porabljali v več krajih, kjer so se pojavile v velikih množinah.

ZDRAVSTVO.

Dojenček v sedmem mesecu starosti.

Kakor smo že večkrat poudarjali, ponovimo danes še enkrat: Navajaj otroka zgodaj, da se priuči jesti zelenjavo in da jo vzljubi. Sprva mu dajaj malo množino zelenjave, ki pa mora biti fino nasekljana, kuhana in pretisnjena skozi tenko sito, in sicer samo enkrat na dan. Tej jedi naj sledi hranjenje z mlekom, bodisi materi-

nim, bodisi iz steklenice. Dan za dnem pa mu dajaj več zelenjave in manj mleka tako, da po desetem dnevu mleko ob istem obroku sploh odpade.

Zelenjava vsebuje železo in druge snovi, iz katerih se tvori kri in kosti. Ima v sebi tudi potrebne vitamine, ki pospešujejo rast in pomagajo drobnoju pravilno delovati. Noben obrok ni popoln, ako ni pri njem sveže, ali pa primerno kuhane zelenjave.

Nikoli ne reci vpricho otroka, da ne maraš te ali druge jedi. Otroci se razume dosti prej, kakor zna govoriti, in si zapomni, kaj rečeš.

Uči otroka jesti pravilno, to je počasi in v prijetnem razpoloženju. Za mizo naj ne bo nikoli prepira, kar velja tudi za odrasle.

Do otroka bodi vedno prijazna in mirna, toda trdna in neomahljiva. Ne razburjaj se za vsako malenkost in ne kriči na otroka.

V sedmem ali osmem mesecu starosti se prične otrok plaziti okrog. Ne zabranjaj mu tega, ampak po možnosti le še pospešuj, kajti to je jako dobra vaja, ki mu utrjuje mišice po celem telesu. Le glej, da se ne bo plazil po nesnažnih ali mrzlih tleh. V to svrhu je najbolje, da mu pregradiš kak kot in mu pogrneš na tla kako odejo.

O SADJU.

Zakaj se sadje pokvari.

Vobče ima sveže sadje in vsi njegovi izdelki, ako so v dotiki z zrakom, jako omejeno trpežnost. Sveže sadje gnije, vkuhanu plesni, in njegovi sokovi kipe. Vsako tako izpremembo povzročajo zelo majhne rastlinice, ki jim pravimo glivice. Glivice se čudovito hitro razmnožujejo, obenem pa rodijo seme, tros, ki zaradi neznanosko majhne teže plava po zraku. Ako pada na ugodna tla (na sadje, sadni izdelek) skali, in glivice se potem jako hitro razmnože in razpasejo po dotični tvarini in jo v našem smislu pokvarijo ali uničijo. (Sad izpremeni gostoto, barvo in okus.) Izmed jako veliko vrst glivic so za nas važne posebnost, ki se prav lahko ločijo med seboj po svoji škodljivosti, to so gnilobne, plesne in kipele glivice. Trosa teh in drugih glivic je v zraku vedno neizmerno veliko. Le-sem spadajo tudi razni bakteriji, ki so veliko bolj trdoživi, nego glivice in še bolj nevarni.

Glivice potrebujejo za razvoj posebno vlago in toploto. Odtod si moramo razlagati, da so naše poletno sadje tako rado gnije in da v vlažnih in toplih prostorih vse splesni ali se kako drugače pokvari.

Poleg primerne vlage in toplote je delovanje nekaterih glivic zavisno tudi od zraka. — Očetne glivice n. pr. nikakor ne morejo vršiti svoje naloge, ako zrak nima dostopa do tva-

rine, v kateri so. Nasprotno pa kipele glivice prav lahko pogrešajo vnanji zrak in zaradi tega ne moremo preprečiti kipepenja s samim neprodušnim zapiranjem.

TRAGEDIJA STARKE IN SMRT RIBIČA.

V Resniku ob Savi na Hrvaškem se je dogodil nedavno nenavadno tragičen slučaj, ki je zahteval dve človeški žrtvi. Ob obrežju so krasni travniki, kamor pošiljajo domačini svojo živino na pašo. 62letna starka Ana Malčič, ki je živela skupno s svojim sinom in snaho, je pasla tamkaj čez 20 let živino. V torek, 8. m. m. popoldne je krenila s paše nenadoma proti obali, stopila v tamkaj se nahajajoči čoln, odveslala in sredi Save skočila v vodo. Nesrečni- co, ki je bila božjastna, so kmalu zagrnili valovi. Neki ribič iz Peščenice, ki je videl, kako se starka potaplja, je skočil takoj v Savo, da jo reši. V trenutku, ko je prišel na kraj, kjer je starka izginila pod vodo, se je ona nenadoma pokazala zopet na površju in ga krčevito objela. Čez nekaj trenutkov je pokopala reka v svojih globinah starko in ribiča, ki ji je hotel rešiti življenje.

Ko so v Lincolnu odprli zaboj jabolok, so našli med sadeži pismo farmerja, v katerem naznanja, da si želi zakonsko družico, da ima lepo farmo z velikanskim sadnim vrtom v državi Oregon, lepo opremljeno hišo ter štiri avtomobile.

"GOSPOD LISEC"

Je ime naših novih zanimivih povesti, ki jo pričnemo objavljati v kratkem.

Povest je veskovi intere- santna. Gotovo ste slišali od starejših doma, kako je svoje čase na Slovenskem neki Prelaznik delal slovenskim kmetom denar. Ta povest o tem razpravlja in zraven prikazuje slovensko kmečko rodbino, v kateri igraata ulogo dva brata, neki stari skpuh in pa pretkani, navihani "Gospod Lisec." Ker je ta povest povzeta popolnoma po razmerah iz tedanjih časov slovenskega ljudstva, zato je priporočljivo, da to povest čita tudi ameriška slovenska mladina, da se pouči o razmerah, v katerih je naš narod živel v 19. stoletju.

Prepričani smo, da bomo s to zanimivo povestjo čitateljem kar najbolj ustregli. Zato prosimo obenem vse naše prijatelje in somišljenike, naj na to velezanimivo povest opozore še svoje prijatelje in sosede, da se na list naroče pravočasno, da bodo čitali povest od začetka. Oni, katerim je pa v tem času naročnina potekla, naj blagovolijo isto obnoviti, da se jim list ne ustavi tekom te nad vse zanimive povesti.

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE.

BUNGALOW LES. 6 sob, moderno 6544 S. Winchester Ave. 782-p.s.t
HIŠA 5 SOB, zaprti porč, garaža, 1112 N. Lawndale Ave. 784-p.s.t
6 SOB REZIDENCA. Iota 50x210, jabolka in črešnje ter grmovje, v bližini transportacije, 1 blok do kare. Tel. Col. 9732, 2519 N. Sayre Ave., blizu katoliške šole in cerkve. 785-p.s.t
BUNGALOW ZID. 5 sob, 30 in pol čev. Iota, vse improvements plačane, garaža, Alley tlakovana, \$9500, \$1500 takoj. 2207 N. Laramie Ave. 791-s

FARME, NA PRODAJ.

40 AKROV obdelane zemlje, 1 milja do mesta, na obroke \$1500, 80 akr. obdelane, le pol milje do mesta. Na lahka odplačila. \$5700; neobdelana a dobra zemlja od \$400.00 naprej za štirideset. Stolle Lumber Company, Tripoli, Wis. 774-s do t
114 AKR. in hiša, 80 akr. Iota, blizu East Stroudsburg, Pennsylvania, B. H. Johnson, Sea Cliff, New York. 790-p.s.t
80 AKR ZEMLJE, dobri konji, hlev, svet na ravni, deloma raste meta, lepa okolica, poljska naselbina. 1 in pol milja do mesta, živina in orodja. Cena \$10000, John Davidson, P. O. Box 54, Dowagian, Mich. 789-s

51 AKR. sadje in mlekarnstvo, 10 milj do Sandusky, Ohio. Jersey živina. 2 hiše, moderno, hreskve, grozdje, jabolka. Box 132, Kelley's Island, O. 787-p.s.t

UGODNA PRILIKA.

PRIMORAN PRODATI Niles Center Iota 30x125, 2 bloka Main st. 3 bloke Lincoln Ave. \$1000, takoj \$350, ostalo na vknjižbo in po dogovoru. John W. Wecker, 117 N. Dearborn St. Phone Dearborn 3869 786-p.s.t

LEP PROSTOR Milwaukee Ave. in North west cesti na Foster Ave. pripravo za vse, tudi za avtomobilsko kupčijo. V vašem interesu, da si ogledate, velikost 78 čev. \$300 za čev. W. P. Stanage, 5545 Milwaukee Ave. 783-p.s.t

3 VEL. PEČI na prodaj, 2 omare za led in stoli po \$100, na 76 E. Elm St. in Lake. 792-p.s.t

DELO DOBI ženska od 20 do 30 let stara, za splošno domače delo, perilo ni v hiši, drugača z enim otrokom, dobri dom, dobra plača. Pišite na Box 777, American Slovene Daily, 117 N. Dearborn St. 793-p.s.t

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

POLEG TVOJEGA NASLOVA na listu je datum, do kedar imaš plačan list. Ako ti je potekla naročnina, ponovi jo, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

V VAŠEM INTERESU

Lahko dobite od 5% do 6%

na Vaš denar, ako ga vložite na prve vknjižbe ali bonde, ki Vam jih nudi naša banka.

Vedno si štejemo v našo dolžnost do javnosti, da pospešimo njeno štedenje in vlagateljje poučimo, kako lahko dobijo visoke obresti za svoje prihranke, kolikor je v soglasju z našo konzervativno politiko, ki zahteva sigurnost.

Nekateri vlagateljji dopuščajo, da višina obresti odločuje pri njihovih investicijah, a s časoma se bodo izučili, kakor so — se drugi, da ni dobro žrtvovati prihranke celega življenja vsakemu, ki nudi višje obresti. Skoro pol stoletja izkušnje stoji Vam na razpolago, pronašli boste, da je za Vas koristno — ako naložite Vaš denar v našo banko, ki je vodila in opravljala svoje posle v zadovoljstvo tisočev vlagateljjev, ki so vlagali in investirali denar.

Ni enega vlagatelja, ki bi zgubil le en cent skozi našo banko. To je rekord na katerega smo mi ponosni.

Ako živite v Chicagi, predmestju ali pa drugje, dolžni ste svoji družini, kakor tudi sebi, da vložite svoje večletne prihranke v bonde prve vknjižbe, katere Vam nudi največja slovenska banka v Zedinjenih državah in ta je

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVENUE

CHICAGO, ILL.

BANČNA TRDNJAVA JUGOSLOVANOV V AMERIKI.

Vse Vaše bančne posle dragevolje izvršuje

IZDAJAVEC

Zgodovinska povest iz turških časov.

SPISAL

F. V.

SLEMENIK

Vohač je na potu v Zavrhu izgotovil svojo osnovo. Naveličal se je že pri Vovku, ki je zdaj dosegel, kakor se vidi, svoj namen; k temu je tudi on zvesto pomagal. Zakaj bi se Vohač ne postavil na svoje noge? Kaj še hoče pri vitezu zanašati? Njegov tovariš biti? Predolgočasno! Boljše, da si dobi plačilo za toliko let ter uživa svobodo, kjer sam hoče; saj je svet tako širok in tako lep! Torej po plačilo! Nesreča za viteza, da je Vohaču pokazal vse posebnosti svoje spalnice.

Kako se zdaj Vohač smeje na vsa usta, da ga je vitez samega pustil v Zavrhu! Saj ve, kje se pride v njegove sobe; ve tudi, kje je shranjenih lepo število zlatov rumenjakov. Teh mu je najbolj potreba, in potem v daljni svet! Le prav daleč od Zavrha, v tuje dežele, in tam prav dobro živeti od okroglih rumenjakov. "Plačo si vzamem torej sam, kaj mi je mar drugo!"

Tako sklepa Vohač svoje popotne misli. Iz teh ga vzbudi obilo kričanje izpred Završkega gradu. Vohač za trenotek ostrini. Da ta krik zadeva njega, je Vohač zdajci spoznal; enako tudi, da to ni prijateljski krik, s katerim bi ga Završčani sprejeli. Kakor hitro zagleda, prijezdil iz ovinke grad, zapazi tudi, da se mu od vseh strani bližajo grajski hlapci; vidi tudi, kako nevarno dvigajo pesti, čuje, da kričijo: "He! Enega že imamo! To je bil njegov pomagač!"

Luka mirno in počasno jezdi naprej, kakor da bi ne videl ničesar, ne čul ničesar. Sliši pa vendar dobro na svoja ušesa, o čem je govoriča.

"Ti le presnetneži so medtem iztekli strica Gregorja, menim, še živega. Zdaj pa kriče in tulijo nespametni ljudje, ki bi se bržkone radi maščevali nad vitezom in nad mojo malenkostjo."

"Vohač!" samega sebe osrčuje, "nevarnost preti velika. Treba ti je ponabiti vso svojo pamet in zvijačo, da odneseš zdrave pete, vitez je pa izgubljen!"

Urneje počne jezdit.

"Možje, kaj delate tak trušč. Če imate kaj kršćanske vesti v sebi, poslušajte me! Kakor vidim, vas navdaja srd zoper viteza."

"In zoper tebe, črna duša," se zgroze možki ter ga obkrožijo.

Vohač se ne zmeni za njihove besede in nadaljuje:

"Prišel sem, kakor vidite, sam, ker sem zapustil hudobnega viteza. Čujte, možje, vitez Vovk je strašen hudobnež; —"

"In ti tudi?" nekdo dostavi. Pa Vohač mirno nadaljuje: "Izvedel sem od viteza samega, da je storil, glejte, tam v onem koncu gradu, grozno hudobijo. Jaz sem mu ušel in prišel v Zavrhu, da rešim dobrega očeta Gregorja. Za menoj! Rešimo ga iz ječe, ako še ni prepoznal!"

S sveto jezo je govoril zvijačnik zadnje besede, da mu večina hlapcev verjame; osupnejo in strme v njega.

"Kaj, ali nihče ni volje mi pomagati?" jih

srdito vpraša.

"Smo že oteli očeta Gregorja! Mi! Živega!"

"Hvala bodi Bogu," vzdihne zdaj Luka Vohač, in pobožno povzdigne roke k nebu. "Hvala Bogu, da je izpodletela hudobija!"

"Pa ti si bil zraven pri hudobiji," mu nekdo očita.

"Kdor to trdi, nima zdrave pameti. Ako bi se jaz bil udeleževal te hudobije, bi me gotovo ne videli tukaj," ponosno odvrne Luka.

"To je pa res," so kimali nekateri hlapci.

"Peljite me k oskrbniku Tomažu, ako je tu v Zavrhu, ali pa k stricu Gregorju. Mnogo imenitnega imam povedati, kar ni vse za vseh ušesa. Tukaj samo prenočim in jutri se podam v Ljubljano, da razkažem oblastnikom vitezo, ve goljufije in hudodelstva."

Tomaž pristopi; čul je na strani vsako besedo.

"Lavrin stric in jaz se jutri podava v Ljubljano; ti, Luka, pojdeš z nama, da boš v Ljubljani povedal, kar veš. Nocoj si naš jetnik."

"Rad, rad, če ti je tako ljubo, Tomaž; pokazalo se pa bo, da je bila tvoja zadnja beseda nespametna. Da resnica hitreje pride na dan, moram ti pokazati nekaj pisem v vitezovi spalnici. Hodiva," pravi, stopaje raz konja, "pojdiva tja; seveda moramo siloma odpreti vrata, pa to je tako potrebno kakor lačnemu kruha."

Vsi se napotijo proti vitezovim sobam, katerim so morali ulomiti vrata.

Luka išče s Tomažem dolgo časa po predalih, v katerih je bilo mnogo pisem, pa po Vohačevih besedah nikakih pravih za njega. Naposled zagradi šopek zvezanih pisem.

"Našel sem jih vendar, to je prava roba za nas. Vzemimo jih in dajmo očetu Gregorju v pregled, mene pa pusti, da si tukaj le v tej postelji odpočijem, ker že dve noči nisem našel počitka. Hvala Bogu, da je le blagi Gregor pri življenju!"

Tomaž se mu po teh besedah ne ustavlja.

"Ne zabi, Tomaž, za dobro večerjo," še dostavi tako prijazno Vohač, da slednjega spravi na svojo stran.

VITEZOV KONEC.

Ti lepi črni gavrani, ti bodo tvoji angelci, meso ti bodo raznašali, po lepem zelenem borovju. — Narodna.

"Naš Luka Vohač gotovo ni hudobnega srca," so začeli trditi hlapci v Zavrhu.

"Ni mogoče, da bi bil, saj je bil z nami vedno dober in prijazen. Luka je nedolžen, pa vitez, vitez je hudodelnik!" Tako so sklepali vsi in tako se motili vsi, prekanjeni od Vohačevega obnašanja. "Luka je nedolžen!"

Tomaž je bil vzel pisma v tujem mu jeziku ter se namenil jih stricu Gregorju pokazati, je li Vohač govoril resnico, ko je trdil, da so tako imenitna.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljem na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom (cam), prijateljem in dobrotnikom "Amer. Slovenca" in "Ave Maria" v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš glavni potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglašje, prodajati knjige in sprejemati naročila za vse, kar je v zvezi z našim podjetjem.

Vsem ga prav toplo priporočamo, da mu grejo na roko in pomagajo širiti katoliške liste Amer. Slovenec in Ave Maria. V časih kot živimo, je katoliški tisk za katoličane najmočnejše orožje. Zato tudi oni, ki se trudijo z razširjanjem katoliškega časopisja, zaslužijo vsestransko pomoč. Uprava "Am. Slovenca."

Nekoliko spominkov

OD ČIKAŠKEGA EVHARISTIČNEGA SHODA imamo še v zalogi.

Kdor jih ni mogel dobiti osebno ali potem svojih prijateljev, si jih lahko naroči naravnost iz naše knjigarne.

V zalogi imamo še:

Oficijski znak s spominsko svetinjo	.50
Oficijska spominska knjiga v angl., s slikami	1.00
Slovenska spominska knjiga, s slikami	.25
Evharistične dopisnice	.05
" zastavice, 12 x 18	.15
" svetinje, v podobi križa	.15
Evharistična spominska kovinasta ploščica za na steno, navadne kovinaste barve	.60
— posrebrna	.75
— motno zlato	1.00
Evharistična slika, v okvirju, 6 x 9, posebno fino delo na steklo	2.50
Rožni venec z evhar. svetinjo, bele perle, zlata ali srebrna verižica	.75
Evharistični rožni venec, s spominskimi križcem in evhar. sklepno svetinjo, na srebrni verižici, črne, podolgovate jagode	.75

Ko zaloga poide, navedenih stvari ne bo mogoče več dobiti, zato naročite takoj!

"AMERIKANSKI SLOVENEK"

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Pred ognjem in tatovom.

so naše varnostne skrinjice vedno varne. V njih lahko hranite vse svoje vrednostne papirje, zavarovalne police, zemljiške prepise, bonde in sploh vse, kar je vredno hraniti. Iste so va vam vedno dostopne med uradnimi urami od 9. dop. do 3. pop. proti mali najemnini za \$3 na leto. Ključke hranite vi, tako da brez vašega ključa skrinjice nikdo ne more odpreti.

Tudi so vam na razpolago brezplačno privatne sobice, kjer lahko brez motenja in vmešavanja od strani drugih pregledate svoje papirje ali pa odstržite obrestne kupone na svojih bonjih.

Naši uradniki so vam z veseljem na razpolago pri posvetovanju radi nakupa vrednostnih papirjev, kojih obrestna mera je višja od navadnih vlog in kojih varnost vam ne bo delala skrbi.

V vseh denarnih zadevah obrnite se z zaupanjem do nas. Naš kapital in rezervni sklad znaša več kot \$740.000.00.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS.

JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik

Chas. G. Pierce, kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

FRANK KRŽIČNIK

1942 W. 22d PL., CHICAGO, ILL.

Prevažanje premoga in drva. Ko se boste selili, pokličite mene in gotovo boste zadovoljni.

Phone: Canal 1404.

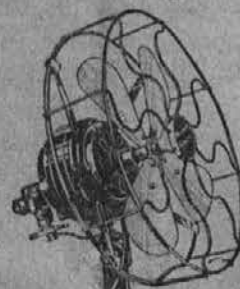
S TEM, DA POŠLEŠ naročnino direktno na upravništvu pomagaš veliko listu.

"AMER. SLOVENEK" JE NAJSTAREJŠI, A MORA POSTATI TUDI NAJVEČJI

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE A F WARHANK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin. 2158 W. 22nd Str., vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL.

Orožje proti vročini.

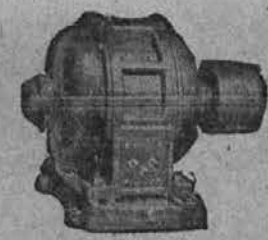
ELEKTRIČNO PIHALO

je najpraktičnejše sredstvo v vročih dneh. Postavite si ga v sobo, urad ali kamorkoli hočete. — Imamo veliko izbiri. Razne velikosti in razne cene.

Pridite in oglejte si jih!

ELEKTRIČNE MOTORJE

dobite pri nas vsake vrste in velikosti. Kadar rabite motor za pralni stroj, šivalni stroj ali kaj drugega kupite istega pri nas!

Fidelity Electric Co.

FR. SCHONTA, lastnik

2049 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

ILLINGTON PHOTO STUDIO

John F. Glomp, lastnik

2006 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.,

izdeljuje

najboljše in najcenejše fotografije. Priporoča se občinstvu za obisk. Skupinam daje posebno pozornost. — Pridite in prepričajte se.

Prinesite filme v izdelavo, v 24 urah bodo gotovi. V zalogi: Kamere, Kodaki in Potrebščine.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

Dobro meso se dobi - - - -
- - samo v dobri mesnici!

O tem so prepričane vse gospodinje, da se pri nas dobi vedno najboljše sveže meso vseh vrst, kakor tudi prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso. Izdelujemo prave KRANJSKE DOMAČE KLOBASE, krvave in mesene, narejene po domačem receptu.

Se priporoča v naklonjenost

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR.

1912 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trank.

Vse gre.

Vse gre, evolucija gre, veda gre, vse to seve naprej, tudi cerkev gre, a ta bo šla, ko bo vse drugo šlo, rakom živžgat, kakor pravimo. Nebesa na zemlji grejo, in ko ta pridejo, "ne bo noben več tudi verjel v bajke v nebasa onstran groba," toraj bodo tudi onostranska nebasa šla rakom živžgat.

To je smisel članka v Glasu Svobode, ki ima naslov: "Zločin in morala." Rimski pisatelj je dejal: "Difficile est satiram non scribere — človek se težko zdrži satire," ko namreč čita take članke. Vse kaže, da tudi pisatelj gre, kam, se lahko spozna iz posameznih stavkov, ki so trditve brez dokazov.

"Zločini so jasen dokaz," meni učen moralist, "za to, da je človek živalskega pokolenja, oziroma za dokaz, da je žival." Evo ga. Kaj si vi, učenjaki, belite glave? Slovenski svobodomislec vas poseka na mah. Človek kaže živalske nagone, toraj je žival. Basta. Tako se gre.

O krščanski morali piše: "Cerkev zatrjuje, da je nositeljica in širiteljica najboljše morale. Dobro. Recimo, da bi bilo to res. Do kakšnega zaključka pridemo na podlagi predpostavke?

Če je cerkev zares širiteljica najboljše morale, zakaj je ravno sedaj čuti in čitati o toliko zločinih po celi deželi? Čemu ni bila cerkev v stanu preprečiti v velikanskem razdobju svojega obstanka sedanjih zločinov? Čemu ni njen bog priskočil na pomoč ter vdahnil v človeka samo dobrih misli? Ker sama živi med ljudmi, ki so podvrženi evoluciji, in ker je sama nemoralna."

Do takih zaključkov pride pač le, kdor gre, da gre, naj bo potem tudi le popolnoma po rakovo.

Ko bi šlo po teh "zaključkih," potem bi moral Bog delati, kakor delajo neke, kjer so svobodni, in temu piscu zelo podobni, da namreč kratkoma glavo odrežejo, ako kdo ni "dobrih misli," in se predre malo drugače hoditi, kakor oni hočejo, da gre. Cerkev bi morala ljudi tiranizirati, to zahteva tak "zaključek," a ravno taki zaključkarji že zdaj kričijo nad cerkvenim tiranstvom, ko cerkev vendar pripusti človeku svobodno voljo, ga le vabi, poučuje, a nikakor ne sili.

Evolucija gre, članku se vidi, da gre, ker je srečno dospela do — gole živali.

Zopet po stranskih potih.

Jaz pišem, kakor pač stvar izgleda. Namenoma nikogar ne zmirljam, a rabim izraziti, ki jih smatram za prikladne pisanju, na katero odgovarjam. Ako kdo noro piše, potem imenujem to pač noro. G. Molek vidi norce, lopove, prostaško zabavljanje, kar pa sam naredi in bo potrebno, da se glavno lažje prezre, in se argumentom izogne.

Navodila in ukori so popolnoma sad njegove fantazije.

"Izprva," pravi, "je jezdit visokega učenjarskega konja in metal iz torbe dolge pridige kakor star misijonar." Pa kaj sem bil tedaj v njegovih očeh? Prazna glava, buča, zarukan fajmošter in vse mogoče. Razmere in potrebe pri odbijanju so nanesle, da se malo drugače pove, "in zdaj poleg Črnete čepi na tleh in zabavlja prostaki," meni. Baje je to nova taktika, in sicer "taktika prostakega nahruljevanja in zongoliranja," a prej, ko so bile "dolge pridige starega misijonarja," je pa isti Molek govoril o "cirkusu!" Nova "taktika" je menda zelo pohujšljiva. Žal, da ne morem pomagati, ker farizejskega pohujšanja so farizeji sami krivi. Včasih se mora klin zbiti s klinom, in kakor kdo v gozd zakliče, tako se javlja odmev. Kadar bo stvar podobna kakemu "koloru," bom še naprej stvar tako imenoval. So vse le stranska pota, po domače — izbeganja na Molekovi strani.

Kaj pa zdaj?

Prosveta prinaša v št. 119. članek "Tudi jubilej." Stvar se tiče nekega poročila akvilejskega škofa Pavla Bizancija iz l. 1581 o razmerah med slovensko duhovščino ob protireformaciji. Članek je povzel bržkone iz katerega starokrajškega časnika in je objavljen brez komentarja, edino-le napis bo čikaško delo in zbada. Slika je zelo žalostna, a umiljiva iz tedanjih razmer.

Značilna pa je zelo za neke pojave tu med nami. Neshotokrat že sem naletel v nasprotnem časopisju na to, da se nam duhovnikom usiljuje kramp, lopata, in samo nekaj številki nanašajo na celo šestletno obdobje nekega farana v Chicagu izrekel isto sodbo: "Prist naj gre delat." "Tudi jubilej," pravi članek, ko je bila duhovščina neuka, a oni, ki usiljujejo zdaj kramp, bi radi, da bi se razmere povrnilo, in bi se precej povrnilo, če bi šlo po njih nasvetih. Res jubilej, ker v Ameriki hočejo ponoviti, kar se je godilo pred 345 leti.

DRUŠTVO SV. Družine

(Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois. Predsednik George Stonich Podpredsed. John Kramaric Tajnik Paul J. Laurich. Zapisnikar Frank Videc Blagajnik Jos. Gršič Reditelj Martin Bluth Nadzorniki:

Frank Vranichar, Joseph Ancel, Louis Martinčič.

Društvo šteje 507 članov iz članic ter 282 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$14,495.00 bolniške pore.

Dne 1. julija 1925 se je nahajalo v blagajni \$4906.22.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvu.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich 815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gersch, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.